

צעירי אגודת חב"ד המרכז (ע"ר)

משרדים:

בית שז"ר, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915
טלפון: 03-9607588 פקס: 03-9606169
www.chabad.org.il
chabad@chabad.org.il

גיליון 'שיחת השבוע'
מופיע לאחר המכתב

ב"ה, ט' בטבת תשס"ה
(21/12/04)

חדש בארה"ב: 'שיחת השבוע' מודפס וצבעוני

בשורה טובה לשלוחים בארה"ב ולמעוניינים להפיץ את 'שיחת השבוע' במתכונת מהודרת ונאה – מעתה אתם יכולים לקבל בארה"ב גיליון מודפס וצבעוני שיגיע אליכם לפני השבת.

ההדפסה נעשית בארה"ב, וגם זמני הדלקת הנרות וצאת השבת הם של ארה"ב. הדפסת הגיליונות בארה"ב (בעברית וברוסית) תתחיל אי"ה מיו"ד שבט תשס"ה.

בשלב ראשון יסופקו הגיליונות לכל מי שמזמין מ-10 גיליונות ומעלה. בהמשך נספק את הגיליונות גם למנויים על גיליון בודד.

לתשומת ליבכם:

ככל שכמות הגיליונות גדלה – המחיר יורד.

שלוחים, גבאי בתי-כנסת, וכל מי שרוצה לזכות את מקורביו ובני קהילתו – אנא פנו אלינו והזמינו את הגיליון הפופולרי והמבוקש.

נציגנו בארה"ב הוא הת' מאיר שי' לוי

טלפון: 718-4935703

דוא"ל: sh-usa@chabad.org.il

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת וארא

הגיליון השבועי לכל יהודי 940

כ"ו בטבת התשס"ה
(7.1.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

המאבק להגנת האמונה

עקירת היישובים והנסיגה מיהודה, שומרון וחבל עזה לא נועדו להשיג שלום. הם נועדו לחסל את אהבת הארץ ולדכא את עוצמות האמונה שנושאים מי שמוסרים שם את נפשם

אחת משיטות הלימוד בתורה היא לחפש את השורש הפנימי שמאחורי המעטה החיצוני. לא-אחת מתברר שביסוד כמה וכמה מחלוקות תלמודיות עומדת שאלה עקרונית עמוקה יותר, שיכולה לבוא לידי ביטוי בשאלות פרטניות יותר, בתחומים מגוונים.

גם הוויכוח המתלהט סביב תכנית ה'הינתקות' אינו מתמצה בטיעונים הביטחוניים והמדייניים לכאן ולכאן. מאחוריו עומד ויכוח עמוק לאין-שיעור, ולכן כמעט אין טעם לעסוק בהיבטים החיצוניים של הדיון, כי הם אינם אלא כסות לבעיה השורשית.

עקירה כתכלית

כאשר עלה על הפרק הסכם אוסלו, אפשר היה לחשוב שיש כאן ויכוח בין מי שהשלום חשוב בעיניהם מארץ-ישראל, לבין מי שארץ-ישראל יקרה לליבם אף מהשלום. התומכים בהסכם אמרו, שהם מוכנים לוותר על חלקים מארץ, ובלבד להגיע לשלום הנכסף.

והנה, התברר שההסכם לא הביא שלום, אלא מלחמה ושפיכות-דמים וגל טרור שכמותו לא ידענו. השנים שחלפו הוכיחו כי פני אויבנו אינם לשלום, וכי הם מוסיפים לחנך את ילדיהם לשנאת-ישראל נוראה ומטפחים את חזונום על השמדתה של ישראל (היור-לא-תהיה). גם מי שסברו כי גישה זו הייתה נחלתו של רב-מרצחים אחד, רואים כי גם ממשיכיו ה'מתונים' הולכים באותה דרך ומשמיעים אותן הצהרות.

לכאורה, משהתברר שהנסיגה והווייתורים אינם מביאים שלום, היו מצדדי ההסכם צריכים לשנות את דעתם. והנה זה פלא, הם מוסיפים לתבוע את המשך הנסיגה אף כשברור ששום תועלת לא תצמח ממנה. אין איש משלה את עצמו שאם חלילה תבוצע תכנית ה'הינתקות' יבוא שלום ותקטן האיבה. מדוע אפוא הם מוסיפים לדגול בדרך זו?

כאן אנחנו מגיעים לשורש העניין. הנסיגה איננה 'מחיר כואב' שבאין-ברירה מוכנים לשלמו

תמורת שלום. היא תכלית ומטרה כשהיא לעצמה. עקירת היישובים והנסיגה מיהודה, שומרון וחבל עזה לא נועדו להשיג שלום. הם נועדו לחסל את אהבת הארץ ולדכא את עוצמות האמונה שנושאים אותם ציבורים שמוסרים את נפשם כדי להיאחז בנחלת אבותינו.

מכאן הלהט הבלתי-מוסבר להרוס, לעקור, לסגת ולמסור את ארץ-ישראל לידי האוייב. יש כאן שאיפה לשבור את אנשי האמונה הללו, שמדברים במושגים זרים כל-כך — "ארץ-ישראל", "נחלת אבות", "עלה נעלה וירשנו אותה". אין זו השפה התל-אביבית. היא איננה מוכרת למי שהתנתק מכבר מהתנ"ך ומבית-הכנסת, ממסורת ישראל ומערכי-יסוד שפיענו בעבר בלב כל יהודי. ובכלל, מה פתאום באים חובשי כיפות ומגודלי זקן ופאות ונוטלים לידיהם את תפקיד ההובלה של עם-ישראל הנאחז בארצו.

להגן על הבית

עצוב לומר זאת, אבל לצערנו זאת האמת. מצד אחד יש כאן אנשי-אמונה, המוסרים את נפשם למען אהבת ארץ-ישראל, והמוכנים לספוג פצצות-מרגמה, טילים, מטענים וירי בדרכים — מתוך אמונה ש"ארץ-ישראל נקנית בייסורים". ומהצד השני עומדים אנשים שאיבדו את האמונה, שכל העניין היהודי לא בדיוק ברור להם, ושכל שאיפתם היא 'תנו לחיות בשקט'.

בשעה הזאת נדרשים כל אנשי האמונה להתאחד ולהגן על הבית. אין מדובר בגוש קטיף ובכמה יישובים בשומרון בלבד, אלא זו מלחמה על כל מערכת הערכים שאנו מאמינים בה. אם חלילה יצליחו לשבור את המתיישבים, להרוס את מפעל חייהם ולמוטט את עולמם, זו תהיה מכה איומה דווקא לכוחות הבריאים שבתוכנו, מי שמפחים אמונה ותעצומות-נפש בעם כולו.

המלחמה לסיכול ה'הינתקות' היא מלחמה על התורה, על השבת, על החינוך, על האמונה. אסור שיהיה סדק בחומה. אנשי האמונה צריכים להתייצב כאיש אחד בלב אחד, והאמונה תנצח.

יש חדש

800 שנה לרמב"ם

המונים פקדו השבוע את קברו של הרמב"ם בטבריה, לרגל מלאות שמונה-מאות שנה להסתלקותו (בכ' בטבת). במוצאי השבת נערך אירוע גדול ברחבת הקבר, בהשתתפות הרבנים הראשיים לישראל ועשרות רבנים מכל רחבי הארץ, ובו עוררו את הציבור להצטרף ללימוד הרמב"ם היומי. אירוע מיוחד התקיים השבוע גם בקרדובה, שם הוכנס ספר-תורה לבית-הכנסת המיוחס לרמב"ם, בהשתתפות הרבנים הראשיים ועוד רבנים נכבדים. את פני האורחים קיבל שליח חב"ד בספרד.

כתובת לכל יהודי

אסון הצונאמי שפקד את אסיה הפנה את תשומת לב הציבור היהודי לעבודת-הקודש של שליחי חב"ד, שנמצאים בכל מקום ומשמיים כתובת למאות-אלפי יהודים, רבבות משפחות נעזרו בבתי-חב"ד כדי לאתר את יקיריהן. בבית-חב"ד בתאילנד, למשל, הועמדה סוללת טלפונים ומחשבים לרשות המטיילים, כדי שיוכלו ליצור קשר עם משפחותיהם. גם בעבודת החילוף זיהוי החללים נעזרו אנשי-המקצוע רבות בשלוחי חב"ד.

הפרשה מספרת

לשולחן המערכת הגיעו שני כרכים מהודדים (בראשית ושמות) של הפרשה מספרת לי — פרשת השבוע לילדים, בהפקה מהודרת ומלווה ציורים מרהיבים. הדפים מצופים בלמינציה, לבל יתלכלכו. להשיג בעברית, באנגלית וביידיש. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

וישלים ת"א חיפה באר-שבוע אילת מניירות
 כניסת השבת 4:16 4:30 4:34 4:19 4:35 4:27
 צאת השבת 5:31 5:33 5:31 5:34 5:36 5:30
 המולד: יום שני, 4 אה"צ, 12 דקות ו-3 חלקים
 ראש-החודש שבת ביום השלישי
 פקס: 03-9606169
 אינטרנט: www.chabad.org.il
 דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il
 נדפס בדפוס די-החמישה כפר-חב"ד, טל' 03-9600280
 אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
 נא לשמור על קדושת הגיליון

ארבעה שלבים ביציאה ממצרים

שדברים סתומים הם אצל הנביאים".

שלבים ביציאה הרוחנית

בפנימיות העניינים רומזים ארבעת הלשונות הללו לארבע דרגות בתשובה, המרומזות בפסוק "סור מרע, ועשה טוב, בקש שלום, ורדפהו". בראש ובראשונה צריך שיהיה "סור מרע" – לא לפגום את הנפש על-ידי עוונות במחשבה, דיבור ומעשה". לאחר מכן "ועשה טוב" – לתקן את כל מה שהיה חסר בלימוד התורה ובקיום המצוות.

אלה שתי הדרגות של התשובה במובנה הבסיסי – 'תשובה תתאה' [=תשובה תחתונה]. למעלה מזה היא התשובה העליונה, שלא נועדה לתקן פגמים, אלא להגיע ל'שיבה' אמיתית ועמוקה למקור הכול – לקב"ה. גם בדרגה זו שתי דרגות, כנגד הצד הנגלה של המציאות והצד הנסתר שבה. אלה ארבעת השלבים של היציאה מ'מצרים' הרוחנית, המקבילים ליציאה ממצרים כפשוטה.

(לקוטי שיחות כרך יא, עמ' 20)

על הכוס השנייה קוראים את ההגדה, שבה מסופר סיפור יציאת מצרים והניסים והנפלאות שהיו בה. כוס זו היא כנגד "וגאלתי", שבהמשך הפסוק מתוארת עוצמתם של ניסי היציאה ממצרים.

כוס הגאולה

הכוס השלישית היא כוס ברכת המזון, שבה אנו מודים לקב"ה "על תורתך שלימדתנו" (ומי שלא הזכיר זאת, לא יצא ידי חובתו). כוס זו היא כנגד "ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלוקים", פסוק המכוון למתן התורה.

הכוס האחרונה משמשת לאמירת ההלל ועליה מברכים את ברכת 'השיר', דבר השייך במיוחד לגאולה העתידה (שלכן מקדימים לפניה את "שפוך חמתך על הגויים אשר לא ידעוך"). עניין זה מרומז בלשון "והצלתי", שבה לא תוארה ההצלה עצמה, אלא נאמרה הבטחה בלשון כללית. וכך גם הגאולה העתידה – "לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו,

פרשתנו הקב"ה חוזר ומבטיח להוציא את בני-ישראל ממצרים, וכאן מופיעים ארבעה לשונות של גאולה: "והוצאתי... והצלתי... וגאלתי... ולקחתי". כנגד ארבעת הלשונות הללו נתקנו ארבע הכוסות שמצווה לשתות בליל הסדר.

לכן שתיית ארבע הכוסות הללו צריכה להיות בהסבה, שכן ההסבה היא ביטוי של חירות, והדברים שנעשים בלילה הזה כ"זכר לגאולה ולחירות" צריכים להיעשות בהסבה. מכיוון שארבע הכוסות הן כנגד ארבעת לשונות הגאולה, הרי שהן בכלל הדברים שנעשים "זכר לגאולה ולחירות", ולכן יש לשתות בהסבה.

הכוסות ושלבי הסדר

כל אחת מהכוסות הללו נשתית בחלק אחר של ליל הסדר, ויש קשר בין תוכנו המיוחד של אותו חלק ללשון הגאולה שהכוס קשורה בו. הכוס הראשונה היא כוס הקידוש, שבה אומרים "זכר ליציאת מצרים". כוס זו היא כנגד ההבטחה "והוצאתי".

מן המעייין

נושא השבוע: ניסים

אמרת השבוע

בלי גבהות-לב

רבי שלמה מרדומסק אמר פעם אחת דברים שנראו מופלאים ובלתי-אפשריים, אולם כבוא הזמן לא נפלה מילה מדבריו ארצה. באו חסידיו בהתרגשות והתחילו לספר לו שדבריו התקיימו. התרעם הצדיק עליהם ואמר: "מה אתם באים אלי ומבלבלים את ראשי בספורי מופתים. לכו לכם! אינני רוצה לשמוע מאיתכם מופתים!".

לאחר מכן שאלו אחד ממקורביו מדוע נהג כן. השיב הצדיק: "לפעמים מעמידים צדיק בניסיון, כשמתחולל מופת על-ידו, לראות אם הוא נכשל בגבהות-הלב. לכן לא רציתי לשמוע על כך".

והוסיף: "זה מה שאומרת התורה, שפרעה עלול לומר למשה ולאהרן 'תנו לכם מופת'. מהו ה'לכם'? אלא פרעה ירצה להכניס גבהות-לב אצל משה ואהרן, על-ידי שייחס את המופת להם ולכוחם".

של ההנהגה הטבעית. שם ש-די, שמשדד את מערכות השמים, הוא המקור לניסים המלוכשים בטבע, כמו נס פורים. שם הוי' הוא המקור לניסים גלויים כנס קריעת ים-סוף.

(הצמח צדק)

ביטול הטבע

שתי דרגות באור האלוהי: האור המתלבש בתוך העולמות ומחיה אותם – 'ממלא כל עלמין', והאור האין-סופי שלמעלה מהעולמות – 'סובב כל עלמין'. עניינו של נס הוא התגלות אור ה'סובב כל עלמין', ולכן על-ידי הנס הטבע מתבטל.

(ספר המאמרים תרצ"ט)

לעושה נפלאות לבדו

כאשר הנס מתלבש בלושי בטבע, בבחינת "אין בעל-הנס מכיר בניסו", פירוש הדבר הוא שבגלל רוממותו וגדולתו של הנס אין הוא מסוגל לבוא לידי גילוי. על נס כזה נאמר "לעושה נפלאות גדולות לבדו" – הואיל ומדובר ב"נפלאות גדולות", אין מי שיודע על הנפלאות הללו מלבדו.

(לקוטי שיחות)

מופת גם לצדיק

"כי ידבר אליכם פרעה לאמור תנו לכם מופת" (שמות ז, ט). לכאורה צריך היה פרעה לומר "תנו לנו מופת". אלא מופתים הנעשים על-ידי קוסמים מעוררים התפעלות רק אצל העומדים מן הצד, שהרי הקוסם עצמו יודע שאין זה אלא תרמית ואחזת-עיניים, אבל מופתים הנעשים על-ידי נביאים וצדיקים, מכוח אלוהי, מעוררים התפעלות גם אצלם-עצמם. זהו "תנו לכם מופת" – שיהיה זה מופת גם בעיניכם.

(רבי אלימלך מליזינסק)

להתנהג כיהודי זה מופת

פעם אחת שמע רבי מנחם-מנדל מקוצק את חסידיו משוחחים על האדמו"רים המסוגלים לחולל מופתים. אמר להם: מקובלים עליי דברי 'היהודי הקדוש', שחכמת המופת הגדולה ביותר היא להתנהג כיהודי.

שלושה שמות, שלוש הנהגות

בהנהגת העולם שלוש אופנים, שמקורם בשלושת השמות: אלוהים, ש-די, הוי'. שם אלוהים – בגימטרייה הטבע – הוא המקור

ניגון או תפילה

ר' דב (בערל) ז'לונקה נולד בעיר קאליש בפולין, למשפחת חסידי גור. בימי השואה גורשה משפחתו לגטו לודז'. אחר-כך, בעת חיסול הגטו, הועברה למחנה-ההשמדה בירקנאו. שם עבר את הסלקציה על-ידי ד"ר מנגלה ימ"ש, ונשלח למחנה עבודת-כפייה בגרמניה.

כשנסוגו הגרמנים, אילצו את עובדי הכפייה היהודים לצעוד כחודש ימים ללא מזון, חולים ותשושים, במה שכונה אחר-כך 'צעדת המוות'. הוא היה בין היחידים בקבוצתו ששרדו עד סוף המלחמה ושוחזרו. הוא גם היחיד מהמשפחה שניצל מהתופת. אביו ר' יצחק מאיר, אימו פייגה-גולדה, אחיו ישעיהו, ואחיותיו שפרינצה, רבקה, רעיה ושרה הי"ד – נספו.

ר' דב הקים משפחה, עלה ארצה והתגורר בגבעתיים. בהזדמנות סיפר לשני בניו (יצחק-מאיר, הקרוי על שם אביו, וישעיהו, הקרוי על שם אחיו) את הסיפור הזה:

בקבוצת העבודה שלנו היו כמה בחורים חסידי גור ואני בתוכם. זה היה בשבת-קודש פרשת בא, ד' בשבט. בבוקר יצאנו לעבודה כרגיל. בשעת העבודה לחש לי אחד הבחורים: "במוצאי-שבת נערוך סעודת מלווה-מלכה לרגל ה' בשבט, יום-השנה של הרבי (ה'שפת-אמת)". שמור מעט ממנת הלחם היומית לסעודה זו."

תחילה סברתי כי הוא מתלוצץ. סעודת מלווה-מלכה כאן, במחנה?! על מה הוא מדבר?! הוא המוות אורב לנו יום-יום, שעה-שעה! אבל הוא היה רציני לגמרי.

בלילה, לאחר שכובו האורות בצריף המגורים הארוך, והכול נרדמו, מותשים מהעבודה, חשתי כי משהו מטלטל אותי. "קום, בערל, הולכים לסעודת מלווה-מלכה, לכבוד הרבי". הייתי עייף ולא הזדורתי לקום, אך הלה לא הרפה עד שקמתי. התגנבנו לצריף קטן, סמוך לצריף המגורים, עם חתיכות הלחם ששמרנו. סגרנו את הדלת, הדלקנו אור, התיישבנו והתחלנו לזמזם ניגון של בית גור. עד היום ניגון זה, כפי ששרנו אותו שם, מתנגן באוזני.

תחילה זמזמנו בלחש, חוששים שמא נתגלה. אט-אט גברה ההתלהבות. לא חשנו כיצד אנו נסחפים בהתלהבות אחר הניגון והגבנה את קולנו. לפתע נפתחה הדלת. בפתח עמד – גבה-קומה, מדוי נוצצים,

תפקיד האומות

גאולת בני-ישראל ממצרים באה על-ידי מכות קשות ועונש כבד למצרים. גם נבואות הגאולה העתידה משולבות בדין גדול שיעשה הקב"ה עם אומות-העולם. שני היבטים אלה – גאולה לישראל ודין לגויים – עוברים כחוט השני כמעט בכל מקום שבו מדובר על הגאולה. בלעם ניבא על מלך המשיח: "וקרקר כל בני שת", ולדברי המפרשים הכוונה, שהמשיח יהרוס את הגויים כפי שהורסים קיר. כך בשירת האזינו, שבה הקב"ה מבטיח כי "דם עבדיו ייקום, ונקם ישיב לצריו".

בנביאים מתוארת הנקמה הגדולה שיעשה הקב"ה באדום, האומה ששעבדה את עמ-ישראל בגלות הזאת. כמעט כל הנבואות מזכירות זאת, אך בחריפות יתרה הדברים מתוארים בנבואת ישעיהו (פרק סג): "מי זה בא מאדום, חמוץ בגדים מבצרה". נבואה זו נוגעת, כדברי המפרשים, ל"חורבן אדום העתיד... והמשיל הא-ל יתברך המחריבה לגיבור עושה נקמה באויביו ובגדיו אדומים מדם ההרג" (ר"ק). הנבואה מדברת על "אדרכם באפי וארמסם בחמת", והקב"ה מודיע: "כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה".

חורבן והרג בזמן הגאולה!?

לעומת נבואות זעם אלה יש נבואות אחרות, המבשרות שהגויים יתהפכו לטוב, יעבדו יחד את ה' ויסיעו לעם-ישראל: "והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית-ה'... ונהרו אליו כל הגויים" (ישעיה ב, ב). וכן: "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה, לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד" (צפניה ג, ט). הנביאים מתארים את הסיוע שיושם אומות-העולם לעם-ישראל: "ובנו בני-נכר חומותיך" (ישעיה ס, י), "והיו מלכים אומניך" (שם מט, כג), "ועמדו זרים ורעו צאנכם" (שם סא, ה).

מכל זה עולה שהגויים יישארו גם אחרי הגאולה, ואדרבה, יתקונו ויגיעו לשלמותם. הרמב"ם (הלכות מלכים סוף פרק יא) אף מחשיב את תיקון העולם הכללי כאחת מפעולותיו של המלך המשיח – "ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד". איך משתלב הדבר עם נבואות הזעם על החורבן וההרס שימיט הקב"ה על הגויים?

זאת ועוד: ימות המשיח, במהותם הפנימית, הם ימי תיקון ושלמות. אז ייכרת הרע מן העולם, מלכות ה' תתגלה בכל העולם כולו. איך ייתכן שבמצב עילאי כזה יהיו חורבנות, הרג בני-אדם, עונשים, נקמות – גם אם כל הדברים הללו יקרו לאומות-העולם!?

מי שיפריע – ייענש

יש להבחין, כמובן, בין סתם גויים לבין רשעי האומות ואויבי ה'. הראשונים יתקונו בבוא הגאולה, ישתלבו בתיקון העולם וימלאו את התפקיד שיעיד להם הקב"ה בבריאה; אולם כל הרשעים והאויבים – אלה יבואו על עונשם וייכרתו מן העולם.

מבואר עוד, שאף הנקמה שיעשה הקב"ה באדום לא תהיה בבחינת 'חשבון ישן', אלא אותן אומות, שמהן הקב"ה אמור להיפרע, עתידות להפריע לגאולת עם-ישראל ולהתייצב נגד ה' ונגד משיחו. הללו ייענשו במהלך הגאולה, וכך יקיים הקב"ה את אשר הבטיח להינקם מצריו ומשונאיו.

וכך נאמר במפורש (ישעיה ס, יב): "כי הגוי והממלכה אשר לא יעבדוך – יאבדו". מי שיאבדו יהיו אותן אומות שסירבו למלא את תפקידן בבוא הגאולה, יסרבו לסייע לעם-ישראל ויתייצבו נגדו. בכך יאבדו את זכות קיומן. רק בזמן הזה, כאשר שוררים העלם והסתור והאמת האלוקית אינה גלויה בעולם, יכול אדם לפעול נגד תכלית קיומו, אולם בזמן הגאולה, כאשר כל דבר יעמוד על מקומו – לא יהיה מקום למי שאינו ממלא את ייעודו. לכן יאבדו כל אומות הרשע וכל אויבי ה', ואילו הגויים שיצטרפו למהלכי הגאולה – יהיו שותפים לעולם המתוקן.

האוברשפיהרר – מפקד המחנה, איש אס-אס. זה היה רוצח צמא-דם, שלא היסס לירות ביהודים בלי שום סיבה. "מה אתם עושים פה?!", צרח.

עמדנו כמסומרים. מה נסביר לו? מלווה-מלכה? יאצייט של השפת-אמת? חרדת-מוות הייתה באוויר. ידעתי כי זה סופנו.

לצעוד לכיוון הגרמני. נחרדתי. דווקא הוא הולך לייצג אותנו, ולהסביר מה אנו עושים פה? מראהו, השפה, צורת הדיבור שלו... מבין כולנו הוא האחרון שהתאים למשימה.

היה חוק שאסר על האסירים לעמוד קרוב לאנשי האס-אס הגרמנים. אותו בחור התקרב בצעדים איטיים למפקד המחנה, בהליכה משונה – צידו הימני מכוון לכיוון התקדמותו, כתפו הימנית מורמת כלפי מעלה, ראשו מוטה לעבר כתפו השמאלית, והוא מיישיר מבט באלכסון כלפי מעלה, היישר לתוך עיני הגרמני. כך התקרב ועמד צמוד לאוברשפיהרר, קרוב הרבה יותר מהמותר. הגרמני כבר אחז באקדחו.

ואז החל הבחור להתנדנד כמו בתפילה. בידיש, בניגון של לימוד גמרא, ובהיגוי שבקושי ניתן היה להבינו, אמר לגרמני – "אנחנו מתפללים לשלומך, לשלום אשתך ולשלום ילדיך..."

אילולא הייתי בטוח שעוד רגע כולנו נמות, הייתי פורץ בצחוק מהמחזה האבסורדי.

"מה הוא אומר?!", צווח האוברשפיהרר.

שוב חזר הבחור על הדברים בידיש, בניגון גמרא, מתנדנד כמו בתפילה.

"מה הוא אומר?!", חזרה הצעקה.

אחד מאיתנו תרגם. כולנו רעדנו. רק אותו בחור עמד במרחק נגיעה מהנאצי והוסיף להתנדנד.

האוברשפיהרר, רוצח, שחיי יהודי היו שווים בעיניו פחות מקליפת השום, הביט בנו כמה שניות שדמו לנצח, ואז אמר בגרמנית: "המשיכו". יצא מהצריף, סגר את הדלת והלך.

דקות ארוכות הוספנו לעמוד בלי נייע, לא מאמינים למראה עינינו. לפתע קלטנו, שמפקד המחנה, האוברשפיהרר, מאשר לנו לקיים סעודת מלווה-מלכה לרגל ה' בשבט, היארצייט של ה'שפת-אמת!

הבטנו זה בזה, מנסים להבין. ואז פרץ הניגון בקול רם, וסעודת מלווה-מלכה נמשכה בשירה רמה ובריקודים ללא חשש, כל אותו הלילה.

למחרת בבוקר נקרא אותו בחור למטבח. מפקד המחנה הורה להכפיל את מנת המזון שלו. ואכן, מאותו יום קיבל הלה מנת מזון כפולה, ואותה חלק עם חבריו.

אין שום הסבר הגיוני להתנהגותו של הצורך הנאצי באותו מוצאי-שבת. אני מאמין כי זכותו של ה'שפת-אמת' היא שהגנה עליו.

(תודתנו לשולח הסיפור, ישעיהו ז'לונקה מנגבעת-שמואל – לע"נ אביו ר' דב [בערל], שנפטר ב' בטבת תשס"ד, ובמלאות מאה שנים להסתלקות ה'שפת-אמת' מגור)

הגלות נמשלה לעיבור, וגאולת ימי המשיח, שיהיה במהרה בימינו, נמשלה ללידה, כמו שכתוב, 'כי חלה גם ילדה ציון את בניה'. וכן חבלי ימות המשיח נקראים בשם חבלי לידה, כמו שכתוב, 'כי חבלי לידה יבואו לך' (תורה אור וזרא נה, א)

נציפייה לנאורה

יישוב קטן מגן על לב הארץ

בוגרי ישיבת שבי-שומרון. "לפני כשנתיים התוודענו להיסטוריה המיוחדת של שאנור והחלטנו להפיק במקום רוח חיים", אומר דגן. "תלינו מודעות שבהן קראנו למשפחות דתיות להתיישב במקום. קריאתנו נענתה בחיוב ובתוך כמחצית השנה ישבו בשאנור שמונה משפחות".

כיום מתגוררות ביישוב עשרים משפחות (שבהן כחמישים ילדים). שמונה מן האמנים שנטשו – חזרו. גם גלריית האמנות נפתחה מחדש. בשנה האחרונה ביקרו ביישוב ובגלריה כעשרים אלף איש. הוקמו פעוטון, גן-ילדים, 'כולל' ומקווה. כמרבן הוחל בהקמת בית-כנסת וספרייה.

הבלם האחרון

לדגן ולפרל שני מסרים עיקריים: "ראשית, אנחנו הבלם האחרון לפני מדינת טרור בצפון השומרון. שנית, בדרך הטבע ייקבע גודל המקום על-פי מספר המשפחות שיגורו בו. אפשר אולי לסלק כמה משפחות, אבל הרבה יותר קשה לעקור יישוב גדול ומבוסס". טלפון לסיוע, לביקורים ולהצטרפות: 052-8320971 או 057-7304402

פרל (מימין) ודגן: "מספר המשפחות יכריע"

אמנים. רוב השבוע חיו בשאנור – ציירו, צילמו, עשו ויטראז'ים וכדומה – ובסוף השבוע שבו לבתיהם. עם פרוץ מתקפת הטרור הנוכחית ראו הערבים מטרה עליונה לסלק מהאזור את היהודים, ובמידה רבה הצליחו. לאחר רציחתם של כמה תושבים בכבישים, הצטמקה אוכלוסיית היישובים היהודיים לכמחצית. שאנור ניטש לגמרי.

הקריאה נענתה

בשלב זה הגיעו ליישוב כמה משפחות חסידי חב"ד, ובמסירות-נפש עילאית החזיקו את היישוב ודאגו כי צירי-התנועה יהיו פתוחים. אחריהם חוללו את המפנה יוסי דגן (24) וחברו אריאל פרל (23), שניהם

עוד תשומת-הלב העיקרית מופנית לחרב העקירה המונפת על יישובי חבל עזה, אין די מודעות לחומרתה של גזרת הגירוש המכוונת אל תושבי צפון השומרון – חומש, כדים, גנים ושאי נור. יש הסבורים שהואיל ומדובר בארבעה יישובים בלבד ובמתיישבים מעטים יחסית, אין הדבר נורא כל-כך; אבל כשלוטמים את מפת האזור מתחזרת האמת הכואבת והמזעזעת.

האמת היא שהבריחה מצפון השומרון נושאת בחובה סכנות חמורות פי כמה וכמה מסכנת הבריחה מחבל עזה. 'הינתקות' מצפון השומרון תעביר חלילה לידי המחבלים שטח עצום, המגיע לכשבעה אחוזים משטחה של מדינת ישראל כולה, והגדול פי חמישה מכל שטחי A שברצועת עזה. שם ייווצר רצף טריטוריאלי שיאפשר להקים בסיס למדינה הפלסטינית. בתוך זמן קצר ייהפך צפון השומרון למצבור תחמושת וטילים, שיאימו על ליבה של הארץ – מנתניה וחדרה ועד עפולה וחיפה רבתי.

המטרה: סילוק היהודים

בצפון השומרון כבר נוצרו שלושה גושים גדולים של שטחי A (שנמסרו לשליטה ערבית מלאה): שכם, טול-טרם וג'נין. מה מנע עד כה מהפלסטינים לממש את הכרזתם על הקמת מדינה פלסטינית? התשובה מדהימה: ארבעת היישובים היהודיים וצירי-התנועה המולכיים אליהם. אלה חוסמים בגופם את חיבור שלושת הגושים המאיימים הללו למפלצת טרור.

סיפורם של היישובים האלה ושל שאנור במיוחד, הוא סיפור של עוז-רוח וגבורה יהודית. בראשית שנת תשמ"ח הגיעו למקום כשלושים אמנים מחבר-העמים, שהוקסמו מימי הנוף והקימו במקום כפר

ביטוחי דירות ומשכנתא
בגןאוס הכו 16010 בארץ
12 תשלומים ללא ריבית (ביטוח דירה)
קבוצת גן-המבטחת המורשת של הציבור הדתי
1800-39-33-39

שוקי
יש לי זכר!
שעות של הנאה באווירה חיופית
ברמת משחק ואימפוזיא
שילא נראו כדומות
הרביעייה
4 תקליטורים
במחיר מבצע
מיחד!
להשיג ברשת הנויות נועם הפקות
ובחנוות "יודאיקה"
1-700-704-120

פִּינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

בציבור או אחרי הנץ?

עדיפה מתפילה בזמנה העיקרי. יש שפסקו שתפילה בזמנה עדיפה, וישמע את המניין ויתפלל ביחיד; ויש שפסקו שתפילה בציבור עדיפה, ו"תפילת הציבור נשמעת תמיד". אפשר להביא ראייה לדעה השנייה מזה שבתפילת מנחה נהוג להעדיף תפילה בציבור אף לאחר השקיעה מתפילה ביחיד לפני-כן (אף שיש דעות שזמן מנחה מסתיים עם השקיעה, ויש המעדיפים שם תפילה בזמנה ביחיד); כל-שכן כאן שבדיעבד התפילה כשרה לכל הדעות.

שאלה: במקום שיש רק 'מניין פועלים', המגיע לשמונה-עשרה לפני הנץ-החמה (השבוע ב-6:42 בערך), האם עדיף להתפלל עמם בציבור, לפני הזמן, או להתפלל שמונה-עשרה ביחיד בזמנה?

תשובה: זמן תפילת שחרית מתחיל מעלות-השחר, ומי שהתפלל משעה זו יצא ידי חובתו. לכתחילה מצווה להתחיל שמונה-עשרה אחר הנץ-החמה (ועדיף ומשובח – בדיוק עם הנץ), משום שנאמר "יראוך עם שמש", אך בשעת הדחק רשאים להתפלל מעלות-השחר.

במקום שבו קשה להשיג מניין חייבים לעשות מאמץ שיתפלל מניין יום-יום, שחרית, מנחה וערבית. לכן במקום שיש מניין מוקדם בלבד, גם מי שעיתותיו ביזו חייב להצטרף אליהם, כדי להשלים את המניין (במיוחד אם יש שם אבלים, שבזכות המניין מתפללים ומניחים תפילין). אם לשם כך נחוץ שיתפלל גם הוא עצמו עמם, יעשה כן. אם אין זה נחוץ, דנו הפוסקים בשאלה אם תפילה בציבור

מקורות: ברכות כו, א-ב. כט, ב. שו"ע סי' פט ס"א וס"ח, ונו"כ. שו"ע אדמו"ר הזקן שם ס"א וס"ט. שו"ת: ישכיל עבדי ח"ה האו"ח סי' י. מנחת יצחק ח"ט סי' ט. פרי יצחק ח"א סי' ב. תשובות והנהגות ח"א או"ח סי' סז. סי' אשי ישראל פ"יג סי', וילקוט יוסף ח"א עמ' קלו ושארית יוסף (ח"ב, תשנ"ו) סי' פט ס"ט, וש"נ (וראה משנ"ב רל"ד, ולקוטי דיבורים ח"א ס"ע 79). תודה להרב לוי-יצחק הלפרין מירושלים.

פותחים את ספר שמות עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 1-700-704120

